

A Honfoglalás megérkezik Magyarországra

Amikor Munkácsy Mihály a párizsi Salonban először mutatta be a Honfoglalást, a kép nem aratott sikert. A francia és a magyar kritikusok festészeti és politikai tárgyú véleményének némiképp helyt adva, a Mester változtatásokat eszközölt a vásznon. Ekkor találkozott Malonyai Dezső a festővel. „Munkácsy fáradt, kedvetlen volt... Panaszkodott, hogy nem képes együtt látni a képét és sóhajtva

tette hozzá ezúttal is, mint a későbbi hónapok folyamán számtalanszor: Istenem, ha csak egy fél óráig, csak öt percig a más szemével nézhetném!”

A kép majd teljes felületének átdolgozása után született végleges változatot a párizsi Rue de Séze-ben, Georges Petit galériájában mutatta be. A vernisszázst azonban újabb izgalmak kísérték, mert miután a hatalmas képet nagy erőfeszítéssel felállították, az addig a létra tetején álló Munkácsy meglátta, hogy nincs elég világos a kiállítóteremben. Négy embert küldött a tető tejüveg ablakaihoz azzal az utasítással, hogy azokat verjék ki. Ahogyan feladatukat végrehajtották, az üvegtáblák egymás után zuhantak a terem kőpadlójára, a közönség, a művésztársak, a kritikusok és az újságírók lábai elé. Hogy mi történet ezután? Ahogyan Malonyai Dezső írta: újra és újra harsogott a vivát, a kép sikert aratott.

A Honfoglalás, amelyet Munkácsy élete végéig Árpádként emlegetett, 1894 februárjának végén, márciusának elején körülbelül három hét alatt ért Magyarországra, ahol a szállításhoz használt fa hengerről azonnal levették, és felfeszítették a vakrámára. Budapesten, midőn kicsomagolták, rémülve látta, hogy a borító papíros odaragadt az alig száradt festményre. Ezer gonddal, folyton reszketve műve sorsáért, hű barátja, Telepy Károly segítségével szedték ki a festékből a papíros foltokat, s javították, a hol kár esett a vásznon – írta Malonyay Dezső.

A Honfoglalás végre magyar közönség elé került. Voltak, akik hazafias vallomásként értelmezték, ám voltak olyanok is, akik az egyébként is feszültséget keltő nemzetiségi kérdések problémafelvetését látták benne. A Parlamentet tervező Steindl Imre nem találta megfelelőnek a művet az általa elképzelt belsőépítészeti megoldásokhoz. A megrendelő végül úgy döntött, hogy a festményt mégsem helyezi el a Parlament felsőházi üléstermében. A festő tiltakozásai hiábavalóak voltak. Csak három és fél évtized múltán szállították az Országházba, egy kisebb, bár reprezentatív teremben függesztették fel.